KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 23 päivänä tammikuuta 2009,

Euroopan pankkivalvontaviranomaisten komitean perustamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2009/78/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio hyväksyi osana niin kutsuttua Lamfalussyn prosessia 5 päivänä marraskuuta 2003 päätöksen 2004/5/EY ([1]) Euroopan pankkivalvontaviranomaisten komitean, jäljempänä 'komitean', perustamisesta. Komitea aloitti toimintansa 1 päivänä tammikuuta 2004, ja se toimii riippumattomana elimenä, joka pohtii pankkitoiminnan sääntelyyn ja valvontaan liittyviä asioita, keskustelee niistä ja antaa niitä koskevia neuvoja komissiolle.

(2) Neuvoston direktiivien 73/239/ETY, 85/611/ETY, 91/675/ETY, 92/49/ETY ja 93/6/ETY sekä direktiivien 94/19/EY, 98/78/EY, 2000/12/EY, 2001/34/EY, 2002/83/EY ja 2002/87/EY muuttamisesta rahoituspalvelualan komiteajärjestelmän uudistamiseksi 9 päivänä maaliskuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/1/EY ([2]) mukaisesti komissio tarkasteli vuonna 2007 Lamfalussyn prosessia ja esitti arviointinsa 20 päivänä marraskuuta 2007 annetussa tiedonannossa ([3]) "Lamfalussy-prosessin uudelleentarkastelu – Valvonnan lähentäminen".

(3) Tiedonannossa komissio korostaa Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komitean, Euroopan pankkivalvontaviranomaisten komitean ja Euroopan vakuutus- ja työeläkevalvontaviranomaisten komitean, jäljempänä 'valvontaviranomaisten komiteat', merkitystä Euroopan yhä yhdentyneemmillä rahoitusmarkkinoilla. Komissio katsoo tarpeelliseksi laatia selkeät puitteet komiteoiden yhteistyölle valvonnan lähentämisessä.

(4) Neuvosto kehottaa Lamfalussyn prosessin toimivuuden uudelleentarkastelun yhteydessä komissiota selventämään valvontaviranomaisten komiteoiden roolia ja tarkastelemaan kaikkia eri vaihtoehtoja komiteoiden toiminnan tehostamiseksi, horjuttamatta kuitenkaan nykyistä toimielinjärjestelmän tasapainoa tai vähentämättä valvojien vastuuta ([4]).

(5) Maaliskuun 13 ja 14 päivänä 2008 kokoontunut Eurooppa-neuvosto kehottaa pikaisesti parantamaan valvontakomiteoiden toimintaa ([5]).

(6) Neuvosto kehotti 14 päivänä toukokuuta 2008 ([6]) komissiota tarkistamaan komission päätöksiä valvontaviranomaisten komiteoiden perustamisesta, jotta se varmistaisi niiden toimeksiantojen ja tehtävien yhtenäisyyden ja johdonmukaisuuden sekä lisäisi niiden panosta valvontaviranomaisten yhteistyöhön ja valvontamenettelyjen lähentämiseen. Neuvosto totesi, että komiteoille voitaisiin antaa erityisiä tehtäviä valvontaviranomaisten yhteistyön ja valvontamenettelyjen lähentämiseksi ja niiden aseman vahvistamiseksi rahoitusalan vakauteen kohdistuvien riskien arvioinnissa. Komitean aseman ja tehtävien määrittelemiseksi tarvitaan siksi nykyistä tiukempi oikeudellinen kehys.

(7) Komitean kokoonpanon olisi heijastettava pankkivalvonnan järjestämistä, ja siinä olisi otettava huomioon myös keskuspankkien merkitys pankkialan yleiselle vakaudelle kansallisella ja yhteisön tasolla. Eri osallistujaryhmien oikeudet olisi määriteltävä selkeästi. Erityisesti kunkin jäsenvaltion toimivaltaisille valvontaviranomaisille olisi varattava oikeus toimia puheenjohtajana ja oikeus äänestää. Yksittäisiä valvottuja laitoksia koskeviin luottamuksellisiin keskusteluihin osallistuminen olisi tarvittaessa rajoitettava toimivaltaisiin valvontaviranomaisiin ja keskuspankkeihin, joille on annettu erityinen toiminnallinen vastuu kyseisten yksittäisten valvonnanalaisten laitosten valvonnasta.

(8) Komitean tehtävänä on toimia riippumattomana neuvonantajaryhmänä, joka avustaa komissiota pankkivalvonnassa.

(9) Komitean toimeksiantoon pitäisi kuulua rahoitusalan ryhmittymien valvonta. Jotta voidaan välttää päällekkäinen työ ja epäjohdonmukaisuudet ja varmistaa, että komitealla on tuoreet tiedot alan viimeisimmästä kehityksestä ja mahdollisuus tiedonvaihtoon, Euroopan vakuutus- ja työeläkevalvontaviranomaisten komitean kanssa tehtävän, rahoitusalan ryhmittymien valvontaa koskevan yhteistyön olisi tapahduttava rahoitusalan ryhmittymiä käsittelevässä sekakomiteassa.

([1]) EUVL L 3, 7.1.2004, s. 28.
([2]) EUVL L 79, 24.3.2005, s. 9.
([3]) KOM(2007) 727 lopullinen.
([4]) Neuvoston päätelmät 15698/07, 4.12.2007.
([5]) Neuvoston päätelmät 7652/1/08 Rev. 1.
([6]) Neuvoston päätelmät 8515/3/08 Rev. 3.

(10) Komitean olisi myös pyrittävä edistämään yhteisön lainsäädännön yhdenmukaista täytäntöönpanoa ja varmistamaan, että valvontaviranomaiset soveltavat lainsäädäntöä johdonmukaisesti.

(11) Komitealla ei ole sääntelyvaltuuksia yhteisön tasolla. Sen tehtävänä on suorittaa vertaisarviointeja, edistää parhaita käytänteitä ja antaa ohjeita, suosituksia ja normeja, joilla pyritään lisäämään alan toimintatapojen lähentymistä yhteisössä.

(12) Kahden- ja monenvälisen valvontayhteistyön lujittaminen perustuu valvontaviranomaisten keskinäiseen ymmärrykseen ja luottamukseen. Komitean olisi myötävaikutettava tällaisen yhteistyön parantamiseen.

(13) Komitean olisi myös edistettävä valvonnassa käytettyjen toimintatapojen lähentymistä yhteisössä. Tämän tavoitteen täsmentämiseksi olisi laadittava ohjeellinen ja avoin luettelo komitealle kuuluvista tehtävistä.

(14) Valvontaviranomaisten ja erityisesti valvontakollegioiden jäsenten välisten mahdollisten useita valtioita koskevien riita-asioiden ratkaisemiseksi komitean välityksellä olisi oltava käytössä vapaaehtoinen ja ohjeellinen sovittelumenettely.

(15) Komitean asiantuntemuksen hyödyntämiseksi valvontaviranomaisilla pitäisi olla mahdollisuus saattaa komitean käsiteltäväksi kysymyksiä ohjeellista lausuntoa varten, tämän kuitenkaan rajoittamatta valvontaviranomaisten valtuuksien soveltamista.

(16) Valvontaviranomaisten välinen tietojenvaihto on olennainen osa niiden tehtäviä ja keskeinen tekijä pankkiryhmien tehokkaan valvonnan ja rahoitusalan vakauden edistämisessä. Vaikka pankkialan lainsäädännössä asetetaan valvontaviranomaisten yhteistyölle ja tiedonvaihdolle selkeät oikeudelliset velvoitteet, komitean tulisi helpottaa päivittäistä tiedonvaihtoa näiden välillä, noudattaen kuitenkin sovellettavia luottamuksellisuutta koskevia säännöksiä.

(17) Valvontatehtävien päällekkäisyyden välttämiseksi ja siten valvontaprosessin tehostamiseksi sekä pankkiryhmille aiheutuvan rasituksen vähentämiseksi komitean olisi helpotettava valvontaviranomaisten välistä tehtävänjakoa erityisesti asiaa koskevassa lainsäädännössä määritellyissä tapauksissa.

(18) Valvontaviranomaisten kollegioiden lähentymisen ja johdonmukaisuuden edistämiseksi ja siten niiden tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi komitean olisi valvottava kollegioiden toimintaa rajoittamatta kuitenkaan kollegion jäsenten riippumattomuutta.

(19) Valvontaraporttien laadukkuus, vertailukelpoisuus ja johdonmukaisuus ovat yhteisön valvontajärjestelyjen kustannustehokkuuden ja useissa maissa toimivien instituutioiden velvoitetaakan kannalta olennaisia. Komitean olisi myötävaikutettava päällekkäisyyksien ja kaksinkertaisen työn välttämiseen ja valvontatietojen vertailukelpoisuuden ja asianmukaisen laadun edistämiseen.

(20) Yhteisön rahoitusjärjestelmät ovat kiinteästi sidoksissa toisiinsa, ja yhden jäsenvaltion tapahtumilla saattaa olla huomattavia vaikutuksia muiden jäsenvaltioiden rahoituslaitoksiin ja -markkinoihin. Rahoitusalan ryhmittymien lukumäärän kasvu ja pankki-, arvopaperi- ja vakuutusalalla toimivien yritysten toimintojen erojen hämärtyminen asettavat valvonnalle lisähaasteita niin kansallisella kuin yhteisön tasolla. Rahoitusalan vakauden turvaamiseksi tämän komitean, Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komitean ja Euroopan vakuutus- ja työeläkevalvontaviranomaisten komitean tasolla tarvitaan järjestelmä, jotta mahdolliset rajojen yli ja eri aloille ulottuvat riskit voitaisiin tunnistaa ajoissa ja niistä voidaan tarvittaessa tiedottaa komissiolle ja muille komiteoille. Komitean olisi myös huolehdittava siitä, että jäsenvaltioiden valtiovarainministeriöt ja kansalliset keskuspankit saavat tarvittavan tiedon. Komitealla on tärkeä tehtävä pankkialan riskien tunnistamisessa ja sen varmistamisessa, että komissio saa tilanteesta säännöllisesti tietoa. Myös neuvoston olisi saatava tietoa arvioinneista. Komitean olisi myös tehtävä yhteistyötä Euroopan parlamentin kanssa ja annettava tälle säännöllisesti tietoa pankkialan tilanteesta. Komitea ei saisi tällaisissa tapauksissa ilmaista tietoja yksittäisistä valvonnanalaisista yrityksistä.

(21) Sen varmistamiseksi, että monialaisia kysymyksiä käsitellään asiaankuuluvalla tavalla, komitean toimintaa olisi yhteensovitettava Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komitean, Euroopan vakuutus- ja työeläkevalvontaviranomaisten komitean ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän pankkivalvontakomitean toiminnan kanssa. Tämä on erityisen tärkeää mahdollisten rahoitusalan vakauteen kohdistuvien eri aloille ulottuvien riskien käsittelyssä.

(22) Rahoituspalvelujen maailmanlaajuistuminen ja kansainvälisten standardien yhä suurempi merkitys huomioon ottaen komitean olisi myös edistettävä vuoropuhelua ja yhteistyötä yhteisön ulkopuolisten valvontaviranomaisten kanssa.

(23) Komitean vastuu yhteisön toimielimiin nähden on erittäin tärkeää, ja sen pitäisi olla tarkkaan määritelty ja vakiintunut, tarkastajien riippumattomuutta kuitenkin kunnioittaen.

(24) Komitean olisi laadittava oma työjärjestyksensä, kunnioitettava täysin toimielinten oikeuksia ja otettava huomioon perustamissopimuksessa määrätty toimielinten välinen tasapaino. Komitean toimintakehyksen vahvistaminen edellyttää myös työskentelymenetelmien parantamista. Jos komiteassa ei päästä yhteisymmärrykseen, päätökset olisi tehtävä määräenemmistöllä perustamissopimuksessa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

(25) Oikeusvarmuuteen ja selkeyteen liittyvistä syistä päätös 2004/5/EY olisi kumottava,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Perustetaan riippumaton neuvoa-antava ryhmä, jonka hoitaa pankkivalvontaa yhteisössä ja jonka nimi on Euroopan pankkivalvontaviranomaisten komitea, jäljempänä 'komitea'.

2 artikla

Komitean tehtävänä on neuvoa komissiota erityisesti pankkialaan ja rahoitusalan ryhmittymiin sovellettavia täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevien ehdotusten valmistelussa joko omasta aloitteestaan tai komission pyynnöstä.

Kysyessään komitean neuvoa komissio voi asettaa määräajan, johon mennessä komitean on annettava lausuntonsa. Määräaika vahvistetaan asian kiireellisyyden perusteella.

3 artikla

Komitea täyttää sille asetetut tehtävät ja pyrkii myös edistämään yhteisön lainsäädännön yhdenmukaista täytäntöönpanoa antamalla ohjeita, suosituksia ja normeja.

4 artikla

1. Komitea lujittaa kansallisten valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä pankkialalla ja edistää jäsenvaltioiden valvontakäytänteiden ja lähestymistapojen lähentymistä yhteisössä. Tätä varten sillä on muun muassa seuraavat tehtävät:

a) sovitella tai helpottaa sovittelua valvontaviranomaisten välillä asiaa koskevassa lainsäädännössä määritellyissä tapauksissa tai valvontaviranomaisen pyynnöstä;

b) antaa lausuntoja valvontaviranomaisille asiaa koskevassa lainsäädännössä määritellyissä tapauksissa tai näiden pyynnöstä;

c) edistää valvontaviranomaisten kahdenvälistä ja monenvälistä tehokasta tietojenvaihtoa noudattaen sovellettavia luottamuksellisuutta koskevia säännöksiä;

d) helpottaa valvontaviranomaisten tehtävänjakoa erityisesti määrittelemällä siirrettäväksi sopivat tehtävät ja edistämällä parhaita käytänteitä;

e) varmistaa valvontaviranomaisten kollegioiden tehokas ja johdonmukainen toiminta erityisesti laatimalla suuntaviivoja kollegioiden operatiivista toimintaa varten, valvomalla eri kollegioiden käytänteiden yhtenäisyyttä ja jakamalla parhaita käytänteitä;

f) edistää yhteisten korkealaatuisten standardien laatimista valvontaa koskeville kertomuksille;

g) valvoa antamiensa ohjeiden, suositusten ja normien käytännön soveltamista.

2. Komitea tarkastelee jäsenvaltioiden valvontakäytänteitä ja arvioi säännöllisesti niiden lähentymistä. Komitea raportoi vuosittain saavutetusta edistyksestä ja yksilöi jäljellä olevat esteet.

3. Komitea laatii uusia käytännön työvälineitä yhteisten valvontakäytänteiden lähentämiseen.

5 artikla

1. Komissio seuraa ja arvioi pankkialan kehitystä ja tarvittaessa tiedottaa siihen liittyvistä näkökohdista Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komitealle, Euroopan vakuutus- ja työeläkevalvontaviranomaisten komitealle sekä komissiolle. Komitea huolehtii siitä, että jäsenvaltioiden valtiovarainministeriöt ja kansalliset keskuspankit saavat tietoa mahdollisista tai lähestyvistä ongelmista.

2. Komitea toimittaa komissiolle vähintään kahdesti vuodessa arvioinnit mikrotason vakavaraisuusvalvonnan kehityssuuntauksista, mahdollisista riskeistä sekä pankkialan haavoittuvuudesta.

Komitea esittää arvioinneissa merkittävimpien riski- ja haavoittuvuustekijöiden luokittelun, arvioi missä määrin tällaiset riski- ja haavoittuvuustekijät uhkaavat rahoitusalan vakautta ja ehdottaa tarvittaessa ennalta ehkäiseviä tai korjaavia toimia.

Arvioinneista tiedotetaan neuvostolle.

3. Komitealla on oltava käytössään menettelyt, joilla varmistetaan, että valvontaviranomaiset voivat toimia nopeasti tilanteen vaatimalla tavalla. Tarvittaessa komitea avustaa yhteisön valvontaviranomaisia yhteisen arvioinnin laatimisessa sellaisista riski- ja haavoittuvuustekijöistä, joilla saattaa olla kielteisiä vaikutuksia yhteisön rahoitusjärjestelmän vakauteen.

4. Komitea varmistaa Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komitean, Euroopan vakuutus- ja työeläkevalvontaviranomaisten komitean sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän pankkivalvontakomitean kanssa tehtävällä tiiviillä yhteistyöllä, että eri alojen kehityssuuntaukset sekä riski- ja haavoittuvuustekijät otetaan asiaankuuluvalla tavalla huomioon.

6 artikla

1. Komitea edistää yhteisten valvontakäytänteiden kehittämistä pankkialalla ja muilla aloilla tiiviissä yhteistyössä Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komitean ja Euroopan vakuutus- ja työeläkevalvontaviranomaisten komitean kanssa.

2. Komitea laatii tätä varten alakohtaisia ja monialaisia koulutusohjelmia, helpottaa henkilöstövaihtoa ja kannustaa toimivaltaisia viranomaisia hyödyntämään paremmin henkilöstön väliaikaista siirtoa koskevia järjestelyjä, yhteisiä tutkimusryhmiä ja valvontakäyntejä sekä muita olemassa olevia työvälineitä.

3. Komitea kehittää tarvittaessa uusia välineitä yhteisten valvontakäytänteiden edistämiseksi.

4. Komitea lujittaa yhteistyötä kolmansien maiden valvontaviranomaisten kanssa erityisesti kehottamalla näitä osallistumaan yhteisiin koulutusohjelmiin.

7 artikla

1. Komitean jäsenet ovat seuraavien organisaatioiden korkean tason edustajia:

a) luottolaitosten valvonnasta vastaavat toimivaltaiset kansalliset viranomaiset, jäljempänä 'toimivaltaiset valvontaviranomaiset';

b) kansalliset keskuspankit, joille on annettu erityinen toiminnallinen vastuu yksittäisten luottolaitosten valvonnasta yhdessä toimivaltaisten valvontaviranomaisten kanssa;

c) keskuspankit, jotka eivät ole suoraan mukana yksittäisten luottolaitosten valvonnassa, mukaan lukien Euroopan keskuspankki.

2. Kukin jäsenvaltio nimeää korkean tason edustajat, jotka osallistuvat komitean kokouksiin. Euroopan keskuspankki nimeää korkean tason edustajan, joka osallistuu komitean kokouksiin.

3. Komissio on läsnä komitean kokouksissa ja nimeää korkean tason edustajan osallistumaan sen keskusteluihin.

4. Komitea valitsee puheenjohtajan toimivaltaisten valvontaviranomaisten edustajista.

5. Komitea voi kutsua kokouksiinsa asiantuntijoita ja tarkkailijoita.

8 artikla

1. Komitean jäsenet eivät saa ilmaista tietoja, joita koskee salassapitovelvollisuus. Kaikkien keskusteluihin osallistuvien on noudatettava sovellettavia salassapitoa koskevia sääntöjä.

2. Kun jotakin esityslistan kohtaa koskevassa keskustelussa vaihdetaan luottamuksellisia tietoja valvotusta laitoksesta, keskusteluun osallistuminen voidaan rajoittaa valvontaan suoraan osallistuviin toimivaltaisiin valvontaviranomaisiin ja niihin kansallisiin keskuspankkeihin, joille on annettu erityinen toiminnallinen vastuu kyseessä olevien yksittäisten luottolaitosten valvonnasta.

9 artikla

1. Komitea antaa komissiolle säännöllisesti tietoa toimintansa tuloksista. Se on säännöllisesti yhteydessä komission päätöksellä 2004/10/EY [1] perustettuun Euroopan pankkikomiteaan sekä Euroopan parlamentin toimivaltaiseen komiteaan.

2. Komitea varmistaa rahoituspalvelualoilla tehtävän monialaisen työn johdonmukaisuuden tekemällä säännöllistä ja tiivistä yhteistyötä Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komitean sekä Euroopan vakuutus- ja työeläkevalvontaviranomaisten komitean kanssa.

3. Komitean puheenjohtaja tapaa Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komitean ja Euroopan vakuutus- ja työeläkevalvontaviranomaisten komitean puheenjohtajat vähintään kerran kuussa.

10 artikla

Komitea voi perustaa työryhmiä. Komissio kutsutaan työryhmien kokouksiin tarkkailijaksi.

[1] EUVL L 3, 7.1.2004, s. 36.

11 artikla

Komitea tekee rahoitusalan ryhmittymien valvonnan alalla yhteistyötä Euroopan vakuutus- ja työeläkevalvontaviranomaisten komitean kanssa rahoitusalan ryhmittymiä käsittelevässä sekakomiteassa.

Komissio ja Euroopan keskuspankki kutsutaan rahoitusalan ryhmittymiä käsittelevän sekakomitean kokouksiin tarkkailijoiksi.

12 artikla

Ennen kuin komitea antaa lausuntonsa komissiolle, komitea kuulee laajasti, avoimella ja läpinäkyvällä tavalla ja varhaisessa vaiheessa markkinatoimijoita, kuluttajia ja loppukäyttäjiä. Komitea julkistaa kuulemistensa tulokset, ellei vastaaja toisin pyydä.

Kun komitea antaa neuvoja sekä luottolaitoksiin että sijoituspalveluyrityksiin sovellettavista säännöksistä, sen on kuultava kaikkia viranomaisia, joilla on toimivalta valvoa sijoituspalveluyrityksiä ja jotka eivät ole jo edustettuina komiteassa.

13 artikla

Komitea laatii vuotuisen työohjelman ja toimittaa sen neuvostolle, Euroopan parlamentille ja komissiolle kunkin vuoden lokakuun loppuun mennessä. Komitea tiedottaa säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa neuvostolle, Euroopan parlamentille ja komissiolle työohjelmassa määriteltyjen toimien toteutumisesta.

14 artikla

Komitea tekee päätöksensä yksimielisesti. Jos yksimielisyyteen ei päästä, päätökset on tehtävä määräenemmistöllä. Komitean jäsenten edustajien äänet painotetaan perustamissopimuksen 205 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaisesti samalla tavalla kuin jäsenvaltioiden äänet.

Jos komitean jäsen ei noudata komitean sopimia ohjeita, suosituksia, normeja ja muita komitean toimenpiteitä, hänen on perusteltava valintansa.

15 artikla

Komitea hyväksyy oman työjärjestyksensä ja vahvistaa omat toimintajärjestelynsä.

Työjärjestyksen muutoksia sekä komitean jäsenten valitsemista ja irtisanomista koskevien päätösten osalta työjärjestykseen voi sisältyä päätöksentekomenettelyjä, jotka poikkeavat 14 artiklassa säädetystä menettelystä.

16 artikla

Kumotaan päätös 2004/5/EY.

17 artikla

Tätä päätöstä noudatetaan päivästä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 23 päivänä tammikuuta 2009.

Komission puolesta

Charlie McCREEVY

Komission jäsen